

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: SUNDOK
Sagsbeh.: DEPADH
Koordineret med:
Sagsnr.: 1704557
Dok. nr.: 386807
Dato: 29-06-2017

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Tale til samråd spørgsmål DX, DY og DW om ældreudgifter

Samrådsspørgsmål DX, DY og DW (stillet af Astrid Krag (S))

Samrådsspørgsmål DX:

Ministeren bedes redegøre for, om det efter ministerens vurdering er et udtryk for en regering, der prioriterer ældreområdet højt, at nye tal fra ÆldreSagen påviser, at 3 ud af 4 kommuner vil bruge færre penge pr. ældre over 80 år i år sammenlignet med i 2015? Der henvises til artiklen "Værdighedsmilliarden skrumper ude i kommunerne, ÆldreSagen den 7. juni 2017.

Samrådsspørgsmål DY

Ministeren bedes redegøre for, hvordan ministeren vil sikre et løft af den pleje og omsorg, vi tilbyder de ældre, når den nuværende regering ikke vil lade de offentlige udgifter følge med det stigende antal ældre?

Samrådsspørgsmål DW

Ministeren bedes redegøre for, hvad regeringen vil gøre for at sikre et reelt løft af ældreplejen i lyset af nye tal, der viser, at kommunernes serviceudgifter på ældreområdet samlet set kun er steget med 600 mio. kr. i forhold til 2015, selvom Finansloven for 2016 og frem indeholdt en værdighedsmilliard, der var øremærket til ældreområdet?

Tak for ordet.

Jeg besvarer de tre spørgsmål samlet.

Vores ældre fortjener en værdig pleje og omsorg. Det vigtigste for mig er, at vi alle trygt kan gå alderdommen i møde med klar forvisning om, at hvis vi får brug for hjælp, så får vi den. Trygheden skal være der.

For mig at se skaber vi ikke en værdig pleje med penge alene. Det handler om meget andet – blandt andet om klare værdier og om god ledelse. Jeg mener, at Ældrekommissionens fem grundlæggende værdier er et godt afsæt, og derfor indgår de også i regeringsgrundlaget. Det er eksempelvis værdier om indflydelse på eget liv, respekt for forskellighed og fokus på medmenneskelighed.

Det er vigtigt for mig, at man som ældre får lov til at være det menneske, man gerne vil være og altid har været. Det er blandt andet dét, jeg tænker på, når jeg siger, at vi skal have indflydelse på eget liv.

Men jeg tænker ikke kun på de ældre. Jeg tænker også på de hårdtarbejdende medarbejdere i ældreplejen.

Vi har et personale, som brænder for at yde omsorg for de ældre.

Det er vigtigt, at vi giver personalet lov til at bruge deres tid sammen med de ældre og ikke på papirarbejde.

Jeg siger selvfølgelig ikke, at økonomi ikke spiller en rolle. Det er helt afgørende for mig og for regeringen, at kommunerne har rammerne til at sikre en værdig ældrepleje.

Det er derfor, at ældreområdet har været en gennemgående prioritering under både denne regering og den tidligere Venstre-regering.

Som nyeste skud på stammen vil jeg nævne aftalen om kommunernes økonomi for 2018.

I aftalen har vi afsat 800 millioner kr. til mere kernevelfærd, som blandt andet kan bruges på pleje og omsorg for ældre borgere.

Derudover er der frigjort yderligere 500 millioner kr., som kommunerne kan prioritere til mere kernevelfærd.

Pengene kan eksempelvis gå til flere ansatte eller til flere aktiviteter for de ældre.

- Jeg er utrolig glad på de ældres vegne, for det er dem, det handler om.

Ældreområdet var også højt prioriteret i Finanslovsaftalen for 2017. Her blev de tre regeringspartier enige med Dansk Folkeparti om at afsætte 2 milliarder kr. over fire år til at sikre en bedre ældrepleje.

- Vi har blandt andet afsat 380 millioner kr. årligt til at give alle plejehjemsbeboere en halv times ekstra hjælp om ugen. Beboerne kan selv beslutte, hvad tiden skal bruges til. Det kan fx være en tur ned ad barndommens gade. Eller en udflugt med andre beboere.

- Vi har også afsat 450 millioner kr. i 2017 til bedre mad til ældre. Pengene vil blandt andet blive brugt på at bygge eller renovere næsten 800 køkkener landet over.

Frisklavet mad fra egne køkkener er utrolig vigtig for at beboerne oplever plejehjemmet som et hjem. For til et rigtigt hjem, hører der altså et køkken.

Oven i det skal lægges, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti med finansloven for 2016 prioriterede 1 milliard kr. årligt til en mere værdig ældrepleje.

- Med værdighedspolitikkerne kom også et krav om, at kommunerne skal beskrive deres overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet og i den forbindelse redegøre for, hvordan de bruger pengene.
- Jeg er glad for at se, at pengene især er gået til at ansætte personale i ældreplejen.
- I 2017 planlægger kommunerne at bruge hele 86 pct. af værdighedsmilliarden til løn. Der kommer altså flere ansatte, som kan yde omsorg og pleje.
 - For eksempel ved jeg, at Holbæk Kommune har brugt nogle af pengene fra værdighedsmilliarden til at ansætte en kok på plejehjemmet på Samsøvej, som jeg havde lejlighed til at besøge i mandags.

Der kan altså ikke være tvivl om, at denne regering i høj grad prioriterer ældreområdet.

Ser vi på de kommunale budgetter er det faktisk sådan, at kommunerne har prioriteret med ca. 2 milliarder kr. mere til ældreområdet de sidste to år. Det er rigtig mange penge.

- Kommunernes budgetter viser, at kommunerne har budgetteret med en stigning på ældreområdet på 1,2 milliarder kr. fra 2015 til 2016 og 0,7 mia. fra 2016 til 2017.

Fakta er altså, at ældreområdet har fået et markant løft under denne regering. I de sidste to år er der tale om en forskel på to milliarder. Det er jeg som ældreminister selvfølgelig glad for.

Jeg kan derfor ikke genkende de tal, som Ældre Sagen er kommet frem til.

I Danmark har vi kommunalt selvstyre. Det er med til at sikre, at vi får lokale løsninger på lokale problemer. Det synes jeg, er godt. Fordi jeg tror på, at man lokalt har større viden om den enkelte borgers behov og ønsker, end vi har her på Christiansborg.

Jeg synes ikke, at det er en god løsning automatisk at lade de offentlige udgifter følge med det stigende antal ældre.

Hvis vi gør det, begrænser vi det kommunale selvstyre. Det synes jeg ikke er den rigtige udvikling af det danske kommunale demokrati. [Det tror jeg, at spørgeren er enig i].

Jeg synes, vi i stedet skal have fokus på, hvordan vi udvikler ældreplejen og får mest muligt for borgernes penge.

Vi har gode eksempler på, at der ikke kan sættes lighedstegn mellem, hvor mange penge vi bruger, og den service kommunerne leverer. For eksempel har nogle kommuner haft held til at mindske sygefraværet.

Vi har også set, at kommunerne løbende forbedrer indsatsen ved at finde på nye måder at skabe god ældrepleje på.

- Det gør de for eksempel ved ny velfærdsteknologi såsom loftslifte og vasketoiletter.

Kommunerne har også mere fokus på rehabilitering og på at hjælpe de ældre til at blive så selvhjulpne som muligt. Det gør en kæmpe forskel for de ældre, at de får hjælp til at klare sig selv, fordi det skaber større livskvalitet hos den enkelte.

- Og hvis vi spørger borgerne, er der stor tilfredshed med rehabiliteringsforløbene i kommunerne.

Vi ser også, at sundhedstilstanden hos de ældre er forbedret, og deres plejebenhov blevet mindre. Det er jo en god historie.

Og der er større fokus på at komme unødvendig bureaukrati til livs.

Jeg synes, at det ville være utrolig ærgerligt, hvis vi fratager kommunerne motivationen og lysten til at udvikle ældreområdet.

Jeg tror, at god og værdig ældrepleje for den enkelte udvikles ved meget andet end et årligt fastsat beløb. For eksempel har god og tydelig ledelse stor betydning for dagligdagen med de ældre. En god ledelse skal hjælpe til at frisætte ideer og faglighed blandt medarbejderne i ældreplejen.

Det kræver, at vi har fokus på udvikling af god ledelse i den offentlige sektor.

Derfor har regeringen nedsat en Ledelseskommision, som skal skabe fundamentet for, at den gode ledelseserfaring bliver bragt videre.

I Ledelseskommisionen sidder blandt andet plejehjemsleder Emma Winther, som jeg selv har haft fornøjelsen af at mødes med. Og jeg må sige, at jeg glæder mig til at se resultatet af kommissionens arbejde.

Det er min personlige erfaring igennem mange år som plejehjemsleder, at det i ældreplejen i høj grad handler om tydelig ledelse.

- Lederen skal gå foran med sit engagement, motivere sine medarbejdere og vise en klar retning.
- Lederen skal sikre, at det er borgeren, og ikke systemet, der er i centrum.
- Lederen skal sende tydelige signaler om, hvad god kvalitet i pleje er.

Og det er vigtigt at sørge for, at personalet og ledelsen ikke bruger deres tid på unødvendig dokumentation.

- Det er ikke nogen hemmelighed, at jeg synes, at medarbejderne bruger for meget tid på papirarbejde. Og denne tid går ud over deres tid sammen med de ældre.
- Jeg har derfor sammen med Kommunernes Landsforening igangsat et arbejde, der skal se på forenkling af regler og dokumentation i ældreplejen, som jeg glæder mig til at se resultaterne af

Jeg vil gerne slutte af med endnu en gang at understrege, at ældreområdet er en meget vigtig prioritet for mig og for regeringen.

Det har vi tydeligt vist i de seneste finanslovsaftaler, hvor vi sammen med Dansk Folkeparti har afsat mange nye midler til ældreområdet.

Og det har vi vist med den nye økonomiaftale med kommunerne for 2018, hvor ældreplejen også er blevet prioriteret.

Og jeg vil blive ved med at arbejde for, at vi hver dag styrker og udvikler ældreplejen. Til gavn for de ældre, de pårørende og medarbejderne – for det er dem det handler om.

Tak for ordet.